

Дзянніца

Вестка Беларускага Национальнага Камісарыяту.

Асобны № каштую усюды 35 кап.

№ 10

ВАРУНКІ ПЕРЭДПЛАТЫ:

У Радзе	На 12 мес.	На 9 мес.	На 6 мес.	На 4 мес.	На 3 мес.	На 2 мес.	На 1 мес.
За граніцу	15 р.—к.	11 р. 50 к.	8 р.—к.	5 р. 20 к.	3 р. 90 к.	2 р. 60 к.	1 р. 30 к.
	20 р.—к.	18 р.—к.	12 р.—к.	8 р. 70 к.	6 р.—к.	4 р.—к.	3 р.—к.

Калі вышевалцца разам некулькі №№, та робіца
уступка на 20%.

Перамена адрысу каштую 50 кап.
Радакцыя і Адміністрацыя: Масква, Паварская, 52.

Масква, 1918 г. 30 Апрэля.

Выходзіць на менш чатырох разоу у месяц.

I-й год выданья.

Канцылярыя Беларускага Национальнага
Камісарыяту адчыняна штодня, апрач съят,
ад 11 г. да 4 гадзіны дню.

У Вітабску заложана філія Беларускаго
Национальнага Камісарыяту. Камісарам наз-
начан т. А. Мартіноўскі. Адрыс: дом Акцыз-
наго губэрскаго упраўленія.

Атдзел Беларускага Национальнага Камісарыяту у
Пецярбурху знайходзіцца на Баскавум перавулку,
дом. 22, кв. 16, куды і радзімо звяртацца за
усімі справамі па Беларусі у звязку з Пецярбурхам.
Б. Н. К.

Масква, 30 Апрэля,

Нашы задачы.

У газетах прамігнула весткі з Мінску
аб тым, што там Беларуская Рада скініла
на 25 красавіна з'езд арганізацыяу, якому
суджана будзя рашыць дужа важныя пы-
таннія, песна злыгашы з лісам усе
нашае краіны. Гэты з'езд на першыня,
а будзя уже чацвертым на ліку. Першы
з'езд беларускіх партый і арганізацыяу
адбыўся 8 іюля ляташыага году і, між
іншым, залажыу пошли слібе цэнтровую
арганізацыю, так званую, многа нашу-
меушую, Раду Беларускіх арганізацыяу
і партыяу, якія змінила сабою скірун-
тавскі нацыянальны камітэт. Гэты з'езд
прайшоу над штандарамі лівага сацыял-
стычнага напрамку, які запанавау і у
самой Радзе. Пашла гэта гэта два ці тры
разы адбывалася сессія гэтай рады і
кожная ад сесіі прайходзіла так сама
над лівым напрамкам. Толькі с часоу
закладзілі Вайсковую Раду, беларускі са-
цыялістычны рух пачаў прынесьці перш-
мала паважную, а потым боляй і боляй
правую ахварбоуку.

Гэта рабілася атаго, што да яго пачалі
датыркіца трапіўковыя людзі.

Абвешчаны з'езд арганізацыяу і партыяу
ілі нас мал вялікую вагу, паміж якога
мы іл можам прафесій цішком і заплюши-
чыши вочы.

Тылі варункі, пры якіх прыходзіцца
прадаваць нашым сібрам з лівым напрам-
кам у забрану Беларусі і пры тым зва-
роту палітыкі, які ужываліца згодыкамі
сацыялістамі у хеуры з буржуазіі там,
гэты з'езд, трэба думасць, пройдзе над

загадам зусім варожым нам. Вядома до-
бра, што і зложыцца юн на с-сапрауднага
прадстаўніцтва.

Адэй із макнейшых партыяу — Бела-
рускай Сацыялістычнай Грамады, там
траха цаліком па будзі. Большы лік як
арганізацыяу, з лівым напрамкам заста-
ліся па гэтым бок дамаркапоніі мяжы
і паслаць туды сваіх людзей на змогуць.
Ня будзя, па гэтым самым прычыпам,
прыстаяўна там і другая моцная пар-
тыя — Беларуская сацыял-дамакратыя і
шмат другіх арганізацыяу, якія адчынила
воражна настроем супречіні мінскіх „не-
залежнауцаў“ з панамі Цвікевічам і Ва-
ронкіем, залажыу пошли слібе цэнтровую

арганізацыю, так званую, многа нашу-
меушую, Раду Беларускіх арганізацыяу
і партыяу, якія змінила сабою скірун-

тавскі нацыянальны камітэт.

Гэты з'езд прайшоу над штандарамі лівага сацыял-

стычнага напрамку, які запанавау і у

самой Радзе. Пашла гэта гэта два ці тры

разы адбывалася сессія гэтай рады і

кожная ад сесіі прайходзіла так сама

над лівым напрамкам. Толькі с часоу

закладзілі Вайсковую Раду, беларускі са-

цыялістычны рух пачаў прынесьці перш-

мала паважную, а потым боляй і боляй

правую ахварбоуку.

Гэта рабілася атаго, што да яго пачалі

датыркіца трапіўковыя людзі.

Абвешчаны з'езд арганізацыяу і партыяу

ілі нас мал вялікую вагу, паміж якога

мы іл можам прафесій цішком і заплюши-

чыши вочы.

Тылі варункі, пры якіх прыходзіцца

прадаваць нашым сібрам з лівым напрам-

кам у забрану Беларусі і пры тым зва-

роту палітыкі, які ужываліца згодыкамі

сацыялістамі у хеуры з буржуазіі там,

гэты з'езд, трэба думасць, пройдзе над

У Пецярбурзі „Дзянніца“ прадаецца вось у якіх
мейсцох: Атдзел Беларускага Национальнага Камісары-
яту (Баскау, 22, кв. 16), Нарауская арганізацыя Бела-
рускай Сацыяль-Дамакраціяе Рабочіх Партыі (Пецяр-
буровская шаша, д. 80, кв. 71), „Украінскі Базар“,
(Пец. Бок, Вялікі прашпект, д. 3), Неускі, у газэт,
чыка пры касціолу св. Катарыны і Васіліоу Вострау-
рог Вял. праш. і 10 ліні.

Выдавецкі атдзел Беларускага Национальнага Камісарыяту.

задаўся мэтаю выдаць збор твораў беларускіх
пісароў і песьняроў, якія вышлі з народу, з сям'і селян і
работнікаў, каторы будзя звацца „Зажынкі“. За гэтым
іон звертайцца да таварышоў беларускіх пісьменнікаў
с прапановаю прысылаць свае творы па адрысу:
Масква, Паварская, 52.

тепер пам'яць уже сужено пережыць еще
одно новое предательство—предательство
Белорусской буржуазной клики.

Въ Минску образовался, по соглаше-
нию съ Германскимъ Правительствомъ,
„Бѣлорусскій Секретаріатъ“ по образу
и подобию пресловутаго украинскаго се-
кретаріата Петлюры. Повторяется старая
исторія украинской Рады со всеми пер-
сонажами и характерными особенностями
этого политического шантажа.

Какъ нѣкогда украинская Рада,
такъ въ тепер бѣлорусская буржуазія,
допившись цѣною предательства и при-
посредствѣ германскихъ имперіалистовъ
национальной самостоятельности во
всій силѣ возстановила въ оккупированной
Бѣлоруссіи старые пріемы управ-
ленія, своящіеся, главнымъ образомъ,
къ эксплуатации трудящихся классовъ.

Врагъ, какъ внутри, такъ и вѣтъ, всіми
силами старается подорвать работу, правда,
изнуренного, но все же сильного духомъ
революціи русскаго народа.

И въ этотъ моментъ буржуазія всіхъ
отъновъ и всіхъ отдельныхъ народ-
ностей, населяющихъ Россію, направляеть
всі свои силы къ тому, чтобы помы-
шлять творческой работѣ пролетаріата,
разбить его единій революціонныій
фронтъ и, воспользовавшись инсіциро-
вашій ёю же національной междуусо-
біції, вновь поработить трудящихся
массы. Цѣль эта вполнѣ очевидна и
особенно настойчиво преслѣдуется съ
момента октябрьской Революціі; съ этого
момента буржуазія не можетъ успокоітися
и не брезгая средствамъ, для на предате-
льства и правоканцію, стремится всіми
силами расчленить Россію, вызывая въ
несознательныхъ массахъ стремление къ
сепаратизму, столь опасному для всей
Великой Революціи.

Примѣровъ много: Мы уже пережили
предательство буржуазіи Украины, Польши
Литвы, Фінляндіи и Прибалтійскаго края,

Съ ужасомъ слѣдимъ мы за всѣмъ тѣмъ, что творится въ самомъ сердце资料 of our country. Терроръ и политический и просто физический по отношению къ крестьянамъ и рабочимъ, звѣрскія гоненія противъ отдѣльныхъ лицъ, имѣющихъ то или иное отношеніе къ советской власти, либо къ партии, убийства, открытый грабежъ подъ видомъ ревнози и проч. и проч., все это является не только результатомъ германской оккупации, о которой такъ мечтала бѣлорусская буржуазія съ самого начала октябрьской революціи, но слѣдствиемъ того враждебного отношенія, какое эта буржуазія питала въ послѣдній періодъ къ Российской Революціи вообще.

Какимъ страшнымъ кошмаромъ кажется намъ, живущимъ здѣсь въ Москве, вся эта картина ужаса, картина гибели нашихъ братьевъ, находящихся по ту сторону Днѣпра. И вотъ изъ той же Бѣлоруссии къ намъ доходитъ вѣсти, что тамъ создалось „Народное Министерство Бѣлорусской Республики“ которое уже издастъ громкія рѣліаціи о своемъ существованіи, какъ единственного высшаго государственного органа „независимой“ Республики. Вотъ этотъ документъ:

„Во исполненіе актовъ исполнительнаго комитета всѣбѣлорусского съѣзда отъ 9 марта 1918 года обѣзъ объявленіемъ Бѣлоруссии народной республикой и рады бѣлорусской республики отъ 24 марта 1918 года обѣзъ объявленіемъ независимости бѣлорусской народной республики, народный секретариатъ б. н. р. ставитъ въ извѣстность всѣ безъ исключенія правительственные учрежденія края, что съ 9 марта сего года они являются учрежденіями бѣлорусской народной республики и осуществлять должны свои функции исключительно ея именемъ“

Какъ мало вижется этотъ величественный анонсъ съ тѣмъ, что происходитъ въ данный моментъ въ Бѣлоруссии!

Съ одной стороны „народное правительство“ („народный секретариатъ“), управляющее именемъ Бѣлорусской республики, а съ другой систематическое убийство, постоянное удушеніе бѣлорусского народа. И вмѣстѣ съ тѣмъ никакого протеста по поводу происходящихъ событий со стороны этого „народного правительства“, никакихъ шаговъ къ прекращенію грабежа и насилий надъ трудящимися крестьянскими массами, попла

заскивающая покорность передъ германскими властями. Чѣмъ же объяснить такую политику нынѣшняго „правительства“ Бѣлоруссии, столь безразлично относящагося къ страданіямъ рабочихъ и крестьянъ?

Въ концѣ знаменательнаго документа минскаго „правительства“ стоятъ подпись Г. г. Вороно, Бѣлевича и Зайца.

Эти фигуры достаточно намъ знакомы по ихъ прежней дѣятельности и по той позиціи, какую они занимали по отношенію къ рабоче-крестьянской власти еще тогда, когда Минскъ былъ свободнымъ. Мы хорошо помнимъ ихъ выступленія на Съѣздахъ, где ясно обрисовалась ихъ политическая физиономія явныхъ соглашателей и прихвостей буржуазіи. И вотъ эти господа пытаются говорить отъ имени народа; люди, никогда не стоявшіе близко къ народнымъ трующимъ массамъ, чуждые нуждъ и интересовъ пролетариата и крестьянства, люди встрѣчавшіе съ радостью немецкихъ завоевателей и теперь спешащіе съ ними о гибнѣи растѣлѣніи родного народа, эти люди хотѣть совершить грязное дѣло именемъ Бѣлорусской Революціи!

Развѣ не ясно всікому, что отъ имени народа пытаются говорить люди, предавшіе этотъ народъ? Развѣ обездѣленные и трудящіеся могутъ вручить свои права, свои интересы, дѣла, кто въ ерзачномъ молчаніи глядѣть на извѣтство, творимое царемъ пародомъ, гѣмъ, кто всегда защищалъ и защищаетъ въ данный моментъ лишь интересы капиталистовъ и буржуазіи?

Нѣть господа фальсификаторы воли народа, вы не вправѣ рѣшать судьбы Бѣлоруссии, называть себя ея хозяевами; вы только презрѣнныи предатели, воспользовавшіеся несчастью Бѣлоруссии, несчастью всей Россіи для своихъ узураторскихъ цѣлей.

Помните, что бѣлорусский народъ никогда не проститъ Вамъ вашега предателя и тѣхъ страданій, на какія вы обрѣаете его и мимо которыхъ. Вы не узакѣ Берлина проходите закрыва глаза. Помните, что рано или поздно наступить моментъ, когда свободная трудящаяся Бѣлоруссія сброситъ ваше ярмо, столь старательно одѣтое вами при помощи германскихъ штыковъ; помните, что тогда разъяснится всѣ ваша мерзкая роль въ затѣянномъ вами, подъ маркой

самоопредѣленія перебошенія трудящихъ я массъ.

Вы, съ германскими полками можете убивать, насиловать, разорять край, но революціоннаго духа трудящихъ и обездѣленныхъ вы никогда не уничтожите. Они вѣчно будуть жить и чѣмъ яростнѣ будутъ ваши гоненія, тѣмъ скорѣ наступить предѣлъ терпѣнія гонимыхъ вами и тѣмъ ужаснѣ будеть расправа.

Творите ваше гадко дѣло, но зните что вы, ваша власть ненавистна рабочимъ и крестьянамъ что кровь невинныхъ жертвъ падеть только на васъ.

Н. С.

,Нязалежная Беларусь.“

Нашай радакцыяй нядуна атрыманы з зарубежнае Беларусі весткі і дакумэнты, якія мы і друкуюма ніжэй. З гэтыхъ вестак ясна відаць, як сканструировалася Беларуская Распублика, якія перамены зрабіліся у гуртку „міністраў“ і г. д. Мы друкуюмъ такъ, як намъ перададзяны гэтая весткі і дакумэнты—адны на рускай мовѣ, іншыя па беларуску.

Абвестка

Народнага Секретарыту Беларусі № 3
Народны Секретарыт Беларусі складаецца з гэтыхъ асобаў: 1) Народны Секретар Унутраныхъ справаў—І. Макрэя. 2) Міжнародныхъ справаў—Я. Варонка

3) Прасльсты — А. Смоліч. 4) Справедлівасці—Е. Белевіч. 5) Народнай гаспадаркі—І. Серада. 6) Шляхоу—В. Рэдзька. 7) Грашавыхъ справаў — Г. Белкінд. 8) Апекі — П. Бадунова. 9) Вялікарускіхъ справаў—П. Злобін. 10) Пашты і тэлрафоу—А. Баро. 11) Кантроль—П. Красчускі 12) Замлробыства—Т. Грыб. 13) Уповажненія па вайсковымъ справам—К. Езавітоу. 14) Загадчык справаў Секретарыту—Л. Заяц.

Тымчасовы Старшына Народнага Секретарыту Беларусі і Народны Секретар заграничныхъ справаў Язэн Варонка.

Загадчык Справаў Л. Заяц.

Гор. Мінск—Беларускі.

23 (10) Лютага 1918 года.

Устаўная Грамата да нароудау Беларусі.

У часе сусіветнай вайны, што бурыціада моцныя дзяржавы і аслабаніе другіхъ абудзілася Беларусь да дзяржащаго жыцця. Пасля трохъ с паловою вікоу півтоліну на увесь сьвет вялікія беларускі народ аб тымъ, што і юн жыве і будзе жыць. Вялікі Народны Збор—Усебеларускі Зыезд 5—17 сінтября 1917 року дбаючы аб долі Беларусі, зацьвярдзіў на земляхъ распушліканскі лад. Вынаўнічы волю Зыезду і бароночы дзяржаўныя права народу, Слаўнічоны Камітэт Рады Зыезду гэтак настапаў: аб дзеяжнымъ устрою Беларусі і аб правахъ вольнасці яе грамадзян і нароуда:

1. — Беларусь у рубяжохъ разсяленія і лічбенай перавагі беларускага народу абвешчаецца *Народнаю Распублікай*.

2. — Асноўныя законы Беларускай Народнай Рэспублікі зацьвердзіць Устаноучымъ Беларусі, склікавы на аснове агульнага, роунага, простага, пагаемнаго і прапорыяльнага выборчаго права, якія пісмовыя і пісмовыя

3. — Да часу, пакуль зъбярэццы Устаноучы Сойм Беларусі, законодавчая улада у Беларускай Народнай Рэспубліцы належыць Народнаму Секретарыту Беларусі, які назначаецца Радаю Зыезду і перед юю трымае ответ,

5. — У рубяжохъ Беларускай Народнай Рэспублікі абвешчаецца вольнасць слова друку, сходу, забастовак, хаурусау, беззумоўная вольнасць сумленія, нізачепніца асобы і памешканія.

6. — У рубяжохъ Беларускай Народнай Рэспублікі усе народы маюць права на нацыянальна-персональную аутаномію, абвешчаецца роунага права усіхъ жывоў народу Беларусі.

7. — У рубяжохъ Беларускай Народнай Рэспублікі права прыватнае уласніцтва на землю касуецца. Земля перадаецца базыку тымъ, хто самі на юн працуе. Лісы, вазеры і птуро землі абвешчаюцца уласніцтвомъ Беларускай Народнай Рэспублікі.

8. — У рубяжохъ Беларускай Народнай Рэспублікі установаўленіца найбольшыя 8-і гадзіновы рабочы дзень.

Абвешчаюць усе гэтые права і вольнасці грамадзян і нароуда Беларускай Народнай Рэспублікі, мы Слаўнічоны Камітэт Рады Зыезду, абавязуемся пісмовы законнага нараду жыцця у Рэспубліцы і захаваць права і вольнасці працунааго люду. А так сама даложымъ усіхъ сілуя каб склікавы на набліжайнімъ часі Устаноучы Сойм Беларусі

Усіхъ верныхъ сыноў Беларускай зямлі памагчы намъ у цяжкай і атвѣтнай нашай працы.

Слаўнічоны Камітэт Рады 1-го Усебеларускага Зыезду.

Выдана у Мінску-Беларускімъ 9 сакавіка 1918 року.

ФЭЛЬЯТОН

Рак, Заяц і Варонка. (Байка).

Трапунак выпаў некі так
Што Зайца стрэці раптам Рак
І у двухъ спакташаць з Варонкай
Ушчалі у трахъ яны гамонку.

— Слѣбы хаканы мае,
Ля нас адчыніна узмога
Цішкомъ, патайна, блз нікога,
Усе справы выгадаць свае,—

— Нарадзіу першымъ зважна Рак.

— Так — так, так — так!

Уверана і звонка

Іму з'ятурыла Варонка

— Вось чуткі гэткія пашкі!

Што в нам з чужынъ падышлі

Даuno чаканія нам госпі

Ад Льва — цара усе лгамосці.

Прышлі ля гэтага яны,

Каб вітнаць з нашай стараны

Зусім зазнашую тут шваль,

Якай здэнца ужэ амаль

Наукові кірунак свой видзе —

На суны, у верся і у вадзе,

Паднішы голау так ия у пору

Высока у гору.

— Вядома! Гэта траба, трэба!

Паднішы вочы строма у неба,

На коры усевшыся сасонкі,

Закараліа Варонка —

— І дайші стала так каркаць:

— А як жа! Докуль будам мы маучань

І усе парадкі выпаўляць

Усятай дробязы брыды —

Нібачылі иначэ тазой изгуды.

У вадзе вунь некія жукі,

У падстры — ластакуі й чыши,

На суны ж — вожыкі й харкі —

Схацелі быць мапіці ўсіх

Суседзяу:

Зайцу, вакуо, мядзведзій,
Варон, сароку, каршуноу,
Вакуяу, гвазда і ракоу —
К таму зрашыашы ўсіхъ звяспі,
Каб сталі службу імъ імені.
Вось трэба будзя нам пайсі
Да нана Льва спраханыямъ аб падмозі.
Няхай іон ім сперша нагроза,
Затым над імі перадасць
У наны кінці уласць
— А прауду вакаша ты, систрыца;
Гвал нам рада прыгадацца,—
Лагадна Заяц проказау.—
— „Аб гэтум дуога я гадау
Часамі
Іакуль спаткауся гэтта з вами
Дык гэй
Хуччай,
Да Льва прасіць
Агаласець
У самы блізкі час
Уласцею нас
Над тым кавалачкам зямлі
Наветра і вады,
Дзе нашыя здэнды
А з імі й мы жылі“.
І праучуши Зайца усе да Льва пашлі.
Іа Льва вілі палюгія пуд —
Чатом удаўся ім дайсі.
Спаткаусы іх сірдзіті Леу
Сур'юзнымъ тонам прагучу,
Ажно дзілпук чырвоны Рак
Зблеу нашынъ бедак,
А Заяц некулькі разоу
Прысце далоу.

— Вы што б ханелі мне сказаць?

— Наш Леу, дазволь нам валадаць

Над тымі часткамі зямлі

Наветра і вады,

Куды

Сірмі твае прыпілі

Караціа цвіорды павадзінь,

Мы будам усе табе служыц

Другая Установная Грамата.

„Год назад народы Беларуси разом с народами России скончали ярмо российского царизма, икакий национальный прыгунути бы Беларусь; икакий пытающийся народу, икакий уничтожит наш край у пажар вайны, икакий чиста зруйнувал гарады і вёскі беларускія. Цяшер мы, Рада Беларускай Народнай Республікі, скідам з народнаго краю апошнюю ярмо дзяржаўнай залежнасці. якое гвалт національных расейскіх пары на наш вольны і незалежны край. Ад гэтага часу *Беларуская Народная Республіка* абвешчалаца *незалежнай і вольной дзяржавай*. Самі народы Беларусі у асобі свайго Установнага Сойму пастановілі аб будучых дзяржаўных звязах Беларусі. „На мноці гэтага траціць сліу усе старыя дзяржаўные звязы, якіе дадаць магчымасць чужому ураду падпісаць і за Беларусь трактат на Бярэзі, што забівае на смерць беларускі народ, дзеючи зямлю яго на часткі. На мноці гэтага Урад Беларускай Народнай Республікі мае увайсыць у адносіны з зацікуленымі старанамі, іранануючы і переглядзіць тую часціцу Бересцейскага трактату, якое датычыць Беларусі, і падпісаць міравую умову з усімі веяўшымі дзержавамі.

„*Беларуская Народная Республіка* павінна аўпіць усе землі, дзе жыве і мае лібочную першага беларускага народа, а ласні: Магіліоўшчыну, беларускія часці Меніччыны, Грохозіччыны (з Гродняй, Беластокам і інш.), Віленччыны, Чарнігаўшчыны, Віцебшчыны, Смаленшчыны і сумежныя часці суседніх губерніяў, заселенныя беларусамі.

„*Беларуская Народная Республіка* запівердае усе тыя права і вобласці грамадзян і народу Беларусі, якіе абвешчаны Установнай Граматай ад 9 сакавіка 1918 года.

„*Абвешчаны аб незалежнасці Беларускай Народнай Республікі*, Рада не пакладае свае надзеі на тое, что любічные волы народы ~~захоплены~~ беларускаму народу у почайні меры здзейніць яго палтычна-дзяржаўные ідальгі”

Рада Беларускай Народнай Республікі.

Дана у Менску Беларускім 24 сакавіка 1918 году.

Пастанова

Народнага Секретарыту Беларускай Народнай Республікі з 27 III 1918 № 134.

У вышашенне акта Слаўнічаючага Камітэту Рады Усебеларускага Зьезду ад 9-га сакавіка 1918 году аб апавешчэнні Беларускай Народнай Республікі і Рады Беларускай Народнай Республікі ад 25 сакавіка 1918 году аб апавешчэнні *незалежнасці* Беларускай Народнай Республікі, Народны Секретарыят апавешччае усе без вынятку урадавыя установы Краю, што з 9-га сакавіка гэтага года яны зыяўлююцца установамі Беларускай Народнай Республікі і толькі яе іменем павінны выпаўляць сваю працу.

Часовы Старшыня Секретарыяту Б. И. С. Язеп. Варонія.
Секретар Справядлівасці Бялевіч.
Загадчык справаў Секретарыяту Л. Заяц-Зайцау.

Менск-Беларускі.

Краткі отчет Рады Беларускай Народнай Республікі.

Въ пятницу 29 марта 1918 года состоялось очередное заседание Рады Белорусской Народной Республики под председательством И. Я. Воронко.

Въ началѣ заседанія обсуждалось заявление за подписью семи членовъ Рады о включении въ повестку дня вопроса „о желательности федерирования съ Великороссіей, Україной и Литвой? — Постъ обмѣна мнѣній вопросъ этотъ былъ отвергнутъ подавляющимъ большинствомъ голосовъ.

По заявлению Бобруйской Уездной Рады въ составъ Рады Республики вошелъ Антонъ Овсянниковъ.

Все дальнѣйшее время заседанія было посвящено обсуждению наказа, при чёмъ первымъ часть его, касающаяся организаціи президіума, дана вновь въ комиссію для систематизаціи по главамъ и раздачи въсімъ членамъ Рады для ознакомленія.

Президіумъ Рады, согласно принятому наказу, долженъ быть составленъ изъ семи членовъ: 1) Председателя (белорусса), 3 товарищ председателя (1 белорусса, 1 поляка и 1 еврея), 1 Секретаря (белорусса), 2 товарищ секретаря (1 белорусса и 1 великобританца).

Совѣтъ Старшыня (Сеньорент-Конвентъ) долженъ быть составленъ соотвѣтственно численности групп Рады, а именно: группы до 5-ти человекъ посылаютъ 1 члена въ Совѣтъ Старшыня, отъ 5—10—двухъ, отъ 10—20—трехъ и группы свыше 20-ти посылаютъ четырехъ.

Рада постановила образовать следующую комиссию: 1) вѣшніхъ дѣлъ, 2) финансющую, 3) просвѣщенія, 4) народнаго хозяйства, 5) связи и 6) издательскую.

Выборы Президіума и комиссій будутъ произведены на ближайшемъ заседаніи Рады. Совѣтъ Старшыня же собирается въ воскресенье.

Вследствіе обремененности комиссій по наказу и мацітной и вслѣдствіе ухода изъ комиссіи ч. ч., Ярошевича, Демідзіка - Демідовича и выѣзда на Украіну ч. Цвікевіча, Комиссія по наказу образована пынью въ составѣ: Президіума Рады, т. е. ч. Середы, Вороніко, Ізвітова, Грыба, Смоліча, Кашеніка, Вайштейна, Костевіча.

Списки всіхъ членовъ Рады въ ближайшемъ заседаніи будутъ оглашены, утверждены и опубликованы въ местныхъ газетахъ.

Настояще дѣловое заседаніе Рады занялось за полночь. Членъ рады, Мокрецовъ заявилъ, что, хотя онъ и не согласенъ съ политикой Рады, все же Крестьянскій Совѣтъ поручилъ ему оставаться въ Радѣ и бороться за федерацию съ Великороссіей. Члены Рады отъ земствъ на заседаніи отсутствовали. Рада приняла отказъ ч. Зайцева отъ поездки на Украіну въ делегаціи, (которая уже выѣхала 26 марта).

А. С-къ.

Рада Белорусской Народной Республики.

Сессія II-я, Заседаніе 5-е.

12 апраля 1918 года.

Очередное заседание Рады Белорусской Народной Республики 12 апраля въ первой своей части было посвящено вопросу реконструкции Народнаго Секретариата.

Обширный докладъ по этому вопросу сделалъ Председатель Народнаго Секретариата I. Я. Воронко.

Указавъ въ началь на исторію и систему образования нынѣшняго выборного Правительства Республики въ ночь на 21 февраля докладчикъ тщательно разяснилъ непрактичность, нецѣлесообразность и зло такого способа организации исполнительной власти, предложивъ Радѣ обратиться общепринятою во всіхъ парламентскіхъ государствахъ принципу кабинетской системы образования правительства. Помимо этого I. Я. Воронко указалъ, что въ связи съ обстоятельствами момента новый кабинетъ долженъ быть составленъ только изъ такихъ министровъ, какіе действительно сейчасъ будутъ иметь возможность работать. Наконецъ, для образования нового кабинета необходимо заработать тѣ необходимыя принципы, на которыхъ лицу, которому будетъ поручено составление правительства, придется базироваться, а именно: коалиционное ли должно быть правительство или иное.

Докладъ вызвалъ весьма оживленныя пренія изъ всіхъ секторовъ Рады. Выступали члены Рады: Грыбъ (б. с. г.), Бодунова (б. с. г.), Гутманъ (с. с.), Айзенштадтъ (п. ц.), Смолічъ (б. с. г.), Бѣлевічъ (с.-и.и.), Мокрецовъ (с.-р.), Прушынскій (б. с. г.) и др.

Послѣ заключительной рѣчи докладчика голосованиемъ Рада приняла постановление о томъ, что реконструированный Народный Секретариатъ долженъ быть составленъ по „кабинетской системѣ“ (согласно § 4 второй уставной грамоты), а также для пользы государственности Белоруссіи“ должна быть коалиционными. Постановление это было принято подавляющимъ большинствомъ голосовъ.

Послѣ принятія этого постановленія Рада послушала внесенный въ спѣшномъ порядке вопросъ о включении въ составъ Рады 10-ти членовъ Минскаго Белорусскаго Представительства, что и было решено въ положительномъ смыслѣ послѣ крупныхъ дебатовъ.

Изъ рѣчей ораторовъ по этому вопросу следуетъ отметить замѣчаніе члена Рады Айзенштадта (п. ц.) о томъ, что не слѣдовало бы включать въ составъ Рады организацію, которая доселе не уважала

Вѣсти изъ Белоруссіи.

Въ посльднее время въ газетахъ посыпаются краткіе замѣтки о всіхъ перемѣнахъ и новшествахъ въ областяхъ и городахъ оккупированыхъ австро-германскими войсками и польскими легіонами.

Однако эти замѣтки не даютъ полной картины происходящаго. Въ двадцатыхъ числахъ февраля мѣсяца, въ гор. Могилевѣ Губернскіи пропаганды слухи о занятіи германскими войсками гор. Минска. Советская власть въ лицѣ Губернскаго Исполнительнаго комитета Совета Крестьянскіхъ, Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ, съ большімъ трудомъ наладившая работу по всей губерніи, какъ руководящій органъ распалась, и вся власть перешла къ Восточно-революціонному Комитету, въ составъ которого вошли оставшіеся члены Исполнкома и „Цекадарфло“ (Центральнаго Исполнительнаго Комитета дѣйствующихъ армій и флота). Былъ немедленно избранъ комиссаръ по эвакуации гор. Могилева. Въ первую очередь выѣхала въ гор. Орель Штабъ Верховнаго Главнокомандующаго, оставилъ, однако, изъ-за недостатка вагоновъ часть ненужнаго имущества. Частнымъ Банкамъ было приказано Военному революционному Комитету немедленно сдать всю денежную наличность въ кассу Государственного Банка. Рабочіе, служащіе и чиновники начали осаждать Гражданскую часть Военно-революціоннаго Комитета, требуя уплаты жалованья за Февраль мѣсяцъ и % прибавку съ 1 Ноября 1917 по 1 Февраля 1918 года. Съ большімъ трудомъ наладивъ въ столь трудную минуту финансовый отдѣлъ, Военно-революціоннаго комитета, предчувствуя скопие оставленіе города, поспѣхъ навстрѣчу

рабочимъ и служащимъ, выдавъ вѣсілье жалованье до 1 мая 1918 года.

Въ посльднихъ числахъ февраля Совѣтская власть покинула городъ, захвативъ съ собою всю наличность Государственного и частныхъ Банковъ до 30,000,000 рублей, а % бумаги были вывезены Государственнымъ и Дворянскимъ банкамъ и казначействомъ въ Симбирскъ.

Городъ осиротѣлъ.

Всі власті перешла къ Городскому самоуправлению, въвѣшнему на себя обязанность приводить въ порядокъ многочисленное имущество, оставленное ставкой и Советской властью. Была немедленно организована изъ жителей города народная милиція, взявшая на себя охрану города. Почти десѧть дней власть принадлежала Городскому самоуправлению.

Наконецъ появилась „первая листочкі“ піемецкой разведкі, а за пімъ вошли въ засідчынны сілы польскаго легіону и 2 роты германскіхъ войскъ. На другой день былъ изданъ первый приказъ о возстановленіи города въ надеждіи порядка. Офицеры русской арміи было предложено надѣть погоны, а солдатамъ снять шапки. Первый приказъ былъ подписанъ Енрикомъ австро-германской арміи Антономъ Башовскімъ.

Власть первого коменданта продолжалась пѣсколько днія до прихода войскъ польскаго корпуса. Войска польскаго корпуса немедленно заняли всѣ лучшіе газармы и помѣщчія. рапіе занимаемыя ставкой. Польская комендатура заняла дворецъ (домъ б. губернатора), а піемецкая комендатура заняла вокзалъ и железнную дорогу.

Комендантъмъ польскаго корпуса гор. Могилева былъ изданъ приказъ немедленно сдать все оружіе и все имущество, находящіеся у населенія. За ненасиліе

ниче любою § этого приказа вишовыя подвергаются шрафу въ 3000 руб., а въ случаѣ несостоітельности 3 мѣс. тюремы.

Второй приказъ гласить объ учрежденіи военно-полевого суда въ вѣдѣніе когочего переходя дѣла обѣ юбійствахъ, экспропраціи, поджогахъ, грабежахъ и т. д., за которыхъ виновные караются смертной казнью.

Затымъ былъ изданъ приказъ о немедленномъ оставлениі до 10 апраля всімъ офицерамъ русской арміи гор. Могилева и о пірѣзѣ ихъ на лѣвый берегъ Дніпра. Всі же офицеры, не пожелавшіе оставіть гор. Могилевъ 10 апраля, были объявлены военно-плѣнными и отправлены въ гор. Минскъ.

Приказомъ комендатуры воспрещено подъ страхомъ штрафа въ 3000 руб. или 3 мѣсцевъ тюремы пошаніе солдатскихъ чиновъ, каковъ приказъ вызвать массу недоразумѣй и арестовъ. Въ первыхъ числахъ марта начальникомъ гражданской части былъ изданъ приказъ о возстановленіи частной собственности на дома и имѣнія. Согласно приказу всѣ изѣбѣ должны быть возстановлены крестьянами въ инвентарь и скотъ должны быть возвращены владѣльцамъ, а въ случаѣ невозможности, должна быть уплачена стоимость его [1]. Всѣ поля, согласно приказу, должны быть обработаны и засѣяны.

Фінансовыій приказъ заставилъ власть прибѣгнуть къ открытию монополіи и вольной продажіи водкі, которая была оставлена въ количествѣ 15,000 ведеръ. Водка выдается по продовольственнымъ карточкамъ на одинъ мѣсяцъ на семью 1/4 ведра 32% крѣпости, цѣною по 100 руб. за четверть. Въ первые дни лавки торговали бойко и дали выручку до 20,000 руб. каждая. Эта финансовая операция дала выручку около 6,000,000 руб.

Городская комендатура принимаетъ лишь прошения оплаченныя 3 рублевымъ гербовымъ сборомъ. Гражданамъ выходъ па улицу съ 9 часовъ вечера до 5 час. утра строго воспрещается, а если ктоѣ выѣзжаетъ задержанъ, то долженъ уплатить штрафъ за позднюю прогулку по воздуху отъ 10—25 рублей. Пропускъ па право появленія послѣ 9 час. вечера подлежитъ % оплаты гербовымъ сборомъ въ одинъ рубль, а за пропускъ па право выѣзда изъ города взимается 20 коп. сборъ. Приходится тутъ гражданамъ за антисанитарное состояніе дворовъ — штрафъ или тюрема. Выбирай любое! Грудно приходится и нашему крестьянину бѣлоруссу! Вуть тяжкая цѣлая вереница подводъ, нагруженыхъ реквизитами и продуктами, лошади падаютъ и боятся подъ гнетомъ непосильной тяжести, а позади гараются побѣдители на породистыхъ и сытыхъ лошадяхъ.

Бѣлорусъ подгоняется пагайкой и никъ помогаетъ бѣлой лошадкѣ тащиться. Послѣднее время реквизиція приняла такой размѣръ, что нашъ бѣлый крестьянинъ взвылъ волкомъ, и въ нѣкоторыхъ деревняхъ крестьяне, поставленные реквизиціей въ отчаянное положеніе, начали оказывать сопротивленіе, въ результате коего на дніхъ былъ убитъ польскій офицеръ, за жизнь которого защищали 2 піеманскаіхъ крестьянинъ, разстрѣлены по постановленію военно-полевого суда. Крестьяне, приѣзжая на базаръ, жалуются, что у нихъ отбираютъ послѣдній крохъ, оставляя ихъ на голодную смерть.

Раду и предпринимала цільний ряд сепаратистських і компрометуючих б'єло-руського національного діяла шаговъ.

Въ заключеніе Рада избрала делегацію изъ двухъ членовъ для визита къ Германскому Генераль-команданту съ цѣлью выясненія причинъ арестовъ б. союзникъ и военнообязанныхъ и вивоза ихъ неизвѣстно куда, а также съ цѣлью разрѣшенія вопроса о регистраціи б'єлоруссовъ и способахъ сообщенія съ провинціей.

По предложенію Президіума Рады, вмѣсто заболѣвшаго секретаря Рады, Езовинова, утвержденъ Секретаремъ Рады, членъ Рады, Освянинъ.

На запрошеніе о послѣдніхъ событияхъ члена Рады Н. Шило (б. с. г.) отвѣчалъ Предсѣдатель Народнаго Секретаріата І. Я. Воронко.

А. С-къ.

Выход расейскихъ сац.-революционеровъ з Народнага Секретарыту.

Рускіе с-р. Макреев, Злобін і Белкінд вийшли з Секретарыту, не згадуючи съ паліткай Народнага Секретарыту аб незалежнасці Беларусі.

Перемены у Народнім Секретарыце.

С прычыны выходу з Народнага Секретарыту расейскіхъ саціалістаў-революционеровъ Макреева, Злобіна і Белкінда, спаўплюючымі павіннасці Народнага Секретарыта унутрэніхъ спраў назначены І. Езавіту, ен жа таварыши старшыні Народнага Секретарыту, а спаўплюючымі павіннасці Народнага Секретарыта грашавыхъ спраў І. Крыческі. Скарбнікамі Народнага Секретарыту назначены В. Захарка.

Народны Секретарыят і Палія.

Представнікі Польскай Рады у Менску п. п. Гордзенуцкі, Уващевіч і Крупскі даведаліся да Народнага Секретарыту і мелі тутарку з старшыней І. Варонкай аб пытанняхъ, злучаныхъ з увходамъ предстаўшага Польскай Рады у Раду Беларускай Народнай Рэспублікі. Варонкі, на каторыхъ Польская Рада прымечасце у Радзе Рэспублікі будуть разгледжены пленумамъ Рады Рэспублікі.

Назначэнне беларускага представніка пры Малдаускім урадзе.

Беларускі Камісар Румынскага фронту і арганізатар беларускіхъ вайсковыхъ адзі-

нак на поудні Украіны і у Малдаві—К. Маліцкіч назначены представнікам Народнага Секретарыту міжнародныхъ спраў Беларускай Народнай Рэспублікі і упана-мочены паведоміць Румынскі урад аб авенічэній незалежнасці Беларусі.

Беларуская мова-дзяржавная.

Народны Секретарыят Беларускай Народнай Рэспублікі прыніму пастанову аб апавешчэнні беларускай мовы гасударственнымъ і абавязковымъ ізложкомъ Рэспублікі. Нацыянальны менингасці Беларусі могуць кіркіца сваёй мовай ў офиціяльныхъ зношкахъ з урадовыми установамі. Усе акты, дакументы і пераноска урадовыхъ установоў павінны пісацца гасударственнымъ беларускімъ ізложкомъ.

Боны на беларускі.

На бонахъ места Менска і земства, каторыя маюць быць выпушчэнны гэтымъ днём, глауны тект будзя напісаны па беларускі, дадатковымъ — па жыдоуску, па польску і па вялікаруску.

Адкрыццце Курса Беларусаведанія.

З красавіка у кватэры Рады Беларускай Народнай Рэспублікі адбылося адкрыцце Курса Беларусаведанія. Першую мову на адкрыцці сказаў народны сэкрэтар асветы А. Смоліч. Вітау курсу у кароткай мове старшыня Народнага Секретарыту Я. Варонка, паказаўши на тулу вілікую карысць, якую може прынесьці Рэспубліцы кожны съядомы і палітычна і культурна азнаюмлены беларускі грамадзянін. Далей лектар п. Ленкіускі прачытаў першую свою лекцыю (с 6-ю) аб «Беларускім праве». Аудиторыя прыняла лектара вельмі горача.

Магіліоушчына прызнала Народны Секретарыят.

Магіліоуское губэрнское земства і места і Магіліоускай Беларускай Рады (старшыня Кахановіч) прызналі Народны Секретарыят Незалежнасці Беларускай Народнай Рэспублікі. Стасункі з Магіліовам устаноўлены 4 красавіка. З Менску паказаўшы, што весьці аб прызначэнні Народнага Камісарыату або дэлегаціі прыходзяць без мала што гафзіну.

вить посьці себя много памятниковъ, въ видѣ надмогильныхъ крестовъ, о голодной смерти людей!

Не оставлена безъ вниманія новыми властями и вся оставшаяся часть служащихъ Советскіхъ учреждений! Довольно одного слова, либо заявленія, что онъ-дескать былъ служащій у большевиковъ, какъ такого моментально задерживаются и отправляются въ тюрьму, частелько подвергая заключенію въ тюрьму и тѣлесными наказаніями. Въ самотѣ занятія города были посажены въ тюрьму: 1) бывшій комендант гор. Могилевы ротмістръ Страховъ, его кучерь и мальчикъ, находившійся у него на службѣ; 2) за нимъ послѣдовала комиссаръ по польскимъ дѣламъ Чечічко; 3) членъ кіевенскаго районнаго комітета Малоютъ; 4) комиссаръ по эвакуації гор. Могилева Фай-Мееръ, которому польская комендатура три раза давала пропускъ въ гор. Орель и три раза задерживала, подвергая тщательному обыску, думая, что онъ „сховавъ піененды“, но таковыхъ не нашли; 5) въ тюрьму заключенъ и племянникъ управляющаго дѣлами Совета Народныхъ Коміссароў Бонч-Бруевичъ; 6) Комісаръ Торгово-Промышленнаго комітета; 7) членъ Революціоннаго Трибуналу; 8) Казначай мѣстнаго Савета К. Р. и С. Д. Кацъ, который посьці ареста былъ подвергнутъ избіенію и у которого отняты 1200 руб. и 9) агрономъ Сазоновъ, коего уже препровождено Судебному судователю по привлеченню его по статтѣ Ул. о Нак.

Політическихъ арестованихъ въ бернскай тюрьмѣ насчитывается 400 человѣкъ. Нужно отдать должную спаседливость русской администраціі тварын-

которая очень хорошо относится къ арестованимъ, допуская массу поблажекъ. Дверь камеры открыта отъ 8 час. утра и до 6 час. вечера — момента повѣркіи арестованихъ. Всѣ просьбы администраціі тюрьмы исполняются немедленно.

Всѣ арестованные ждутъ пріѣзда военного судебнаго слѣдователя.

Подводя итогъ, можно сказать, что вся законодательная власть въ Могилевской губ. принадлежитъ Германскому командаванію, а властью исполнительной и административной является польскій корпусъ. Штаты милиции усилены въ два раза и во главѣ ихъ стоитъ шефъ милиции-поліційщикъ Доріо-Дерноловичъ, который при обыскахъ, не довѣряя милиціі, самъ вілали разорасывать кучи навоза въ понісахъ оружія.

На желѣзной дорогѣ нѣмцы обзываютъ рабочімъ и служащимъ, что они будутъ означивать труда, согласно оплаты труда по смѣтнымъ исчисленинья 1916 года, а пока быть выданъ авансъ отъ 40 до 80 руб. амкуаціонными деньгами. Всѣ рабочій и крестьянскій людъ чувствуетъ себя въ порабощеніи.

Всѣ говорять оглядываласъ, боясь ссыка и шпіонажа, такъ какъ за всякое неосторожное брошеніе слово приходится отвѣтчать спиной.

Всѣ дѣятельность оккупированіхъ на-правляется по руслу планомѣрнаго выкачванія състэныхъ прынансаў изъ деревень и денегъ изъ города.

Бѣгламъ

На Украіні.

З Вароніжузвішчаючі аб трохднімъ засіданні Рады, на якімъ ракаваліся пытаныя аб замірэнні з Расеяй. На засіданніхъ знайходзіцца представнікі Германіі. На апошнімъ засіданні Рады прахвесар Грушевскі заяўві, што після паслаць дэлегацію у Смаленск, у звязку съ тымъ, што Германія пільна трэбуй вяці дадзі вайну у туберніхъ Арлоускай і Курскай, якія нават і належаю да паризіанскага атраду. Мейсцоў вілонаў яласці павядамляючы, што у віёсі Новасілкі, у Магілеўшчыні Арланскага павету, 5 апраля з'явіўся пісменікъ ахвіцер і два салдаты 346 палку і гвалтава атакаў у селин авісіс.

Селине забілі ахвіцера, салдаты ж уцілі, пошли гэта гэта гэрманскіхъ войскаў акуружылі віоску, разставілі вакол яе 6 кулям'ятуа спалілі я і перастралі 3 кулям'ятуа бигучыхъ аттуль спакойныхъ людзей, пашкадуючы кабет і дзяцей. На другі дзень гэрманскія камандзёры прыслалі да расейскага васніца начальніцтва У Воршу, цыдулку, у якой гаварылася, што жыхары віоскі Новасілкі былі узвізаны і віоска была спаліна, за тымъ, што забілі ахвіцера. Народны Камісар па Іназемнымъ справамъ, выказаўшы пачуццю самаго глыбокаго успылення і самымъ зрешчынамъ спосабамъ спрачаючыся супроцігвалтоу, якога зусімъ ні прыстае да культурнага народу і зусімъ ні ладзіць з кількаму вядомымъ прынцыпамъ люціагулічнага жыцця, выказыўшы цвіордую уверансці, што гэрманскія правіціельства зробіць строгая разследаванія пераказаныхъ з'явінч і націягія вінаватыхъ да заслужанай кары.

Народны Камісар па Іназемнымъ справамъ Чычэринъ.

Збудоўля Вобласнае Уласці.

Выбраная З'ездамъ Раду Рабочнічыхъ і Селянскіхъ Дэпутатаў камісія з 9 чалавекъ дэліла таго, каб абраціць пытаныя аб збудоўцы уласці у Заходнай вобласці. Ядынагалосна прызнала патрэбнымъ скасаваць Смаленскі губэрскі вышынію камітэт. Пытаныя аб быццю другіхъ губернскіхъ вылауніючыхъ камітэтавъ далежыць настакнова вышэйшай уласці. Да дробі распрапавана камісітуты уласці радаў на місцо: валасны рады і камітэты, паветовы і інші.

Так сама думаючы скасаваць у Заходнай вобласті (Беларусі) імя „Камісараў“ а заці сподобныхъ людзей прости кіруючымъ атделамъ. Кірунічы атделамъ складаюць сябе Малую Раду Вобласці (нібы раду камісараў вобласці), а разамъ з іншымі атказнымі работнікамі атделаў складаюць Вялікую Раду—Вылауніючы камітэт Вобласці, які выбіраючы з'ездамъ

АД РАДАКЦЫІ.

Рукапісі, якія прысылаюцца ля друку, павінны быць чытэльна напісаны на однімъ боку паперы.

Няпрынятыя рукапісі звертаюцца аутарам, калі ля перасылкі будзя прыслана марка. Малія рукапісі ня варочаюцца зусімъ.

Радантар прымае ад 11 да 5 гад. Радакцыя і Адміністрацыя: Масква Паварская, 52, тэл. 1-25-51.

У «Дзянніцы» прымаюцца ля друку аўвесткі па восьміканійнай цене: на першай странцы, за радок . . . . . 1 р. 50 к на 4 странцы . . . . . — 85 к Штуканія працы два радкі на 4 странцы . . . . . — 40 к

Радактары:

3. Жылуновіч, Я. Петровіч.

Выдавец:

Беларускі Нациянальны Камісарыят.